

**Závěrečné stanovisko - návrh opatření k nápravě
Šetření postupu a rozhodování Ministerstva financí při povolování sázkových
her provozovaných pomocí technických herních zařízení**

A - Závěry šetření

Šetřením postupu Ministerstva financí (dále také „ministerstvo“) při povolování sázkových her provozovaných pomocí jiných technických herních zařízení obdobných „klasickým“ výherním hracím přístrojům jsem dospěl k následujícím obecným závěrům prezentovaným v průběžné zprávě ze dne 26. července 2011:

- [1] Sázkovou hru podle ustanovení § 2 písm. e) a druhé části loterijního zákona představuje hra použitím technického přístroje přímo ovládaného hráčem umožňující okamžitou výhru (ve smyslu možnosti zisku hotových peněz bez ohledu na to, vydá-li je přímo přístroj).
- [2] Tuto sázkovou hru lze teoreticky provozovat jak pomocí výherního hracího přístroje (VHP) ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona, tak prostřednictvím jiného technického herního zařízení.
- [3] Některá technická herní zařízení zřejmě nelze považovat za (vícemístné) výherní hrací přístroje ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona - např. centrální loterijní systém s interaktivními videoloterijními terminály (CLS s IVT). Některá jimi naopak jsou - takzvané triplexy (třímístná technická herní zařízení). U některých z nich to nemohu s jistotou říci, byť je to v některých variantách přístrojů pravděpodobné - elektromechanická ruleta a kostky, jde-li o kompaktní zařízení.
- [4] Obecně závazné vyhlášky obcí vydané na základě ustanovení § 50 odst. 4 loterijního zákona přímo dopadají i na provozování jiných technických herních zařízení obsluhovaných přímo hráči s možností okamžité výhry a výplaty. Případná neexistence tohoto zmocnění by principiálně nemusela překážet regulaci provozování těchto zařízení, případně i některých dalších loterií a jiných podobných her, na základě ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích.
- [5] Při povolování sázkové hry provozované pomocí jiného technického herního zařízení je nutno plně aplikovat veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona, není-li to z povahy věci vyloučeno, jakož i obecně závazné vyhlášky obcí regulující provozování výherních hracích přístrojů.

- [6] Povolování sázkových her provozovaných prostřednictvím jiných technických herních zařízení přísluší Ministerstvu financí.
- [7] V řízení o žádosti o povolení sázkových her provozovaných prostřednictvím jiných technických herních zařízení svědčí obcím postavení dotčeného orgánu.

Usoudil jsem pak, že se Ministerstvo financí při povolování sázkových her provozovaných prostřednictvím různých technických herních zařízení obsluhovaných přímo hráči s možností okamžité výhry a výplaty dopustilo pochybení, zejména pokud:

- [1] nepoužilo plně veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona, u nichž to z povahy věci není vyloučeno, konkrétně zejména ustanovení:
§ 17 odst. 4 (výše maximální sázky a nejvyšší výhry z jedné hry),
§ 17 odst. 6 (maximální hodinová prohra),
§ 17 odst. 11 (zákaz umístění přístrojů na určitých místech včetně případné regulace rozsahu „sousedství“ obecně závaznou vyhláškou obce),
§ 18 odst. 3 (maximální doba trvání povolení),
- [2] schválilo umístění a provoz jiného technického herního zařízení (jeho koncové části) v rozporu s obecně závaznou vyhláškou obce regulující provozování výherních hracích přístrojů,
- [3] setrvává v nečinnosti pro případ rozporu vydaných povolení s obecně závaznými vyhláškami obcí (tato povolení, byť i částečně, nezrušilo nebo nezměnilo),
- [4] povolilo sázkovou hru provozovanou pomocí VHP ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona (překročilo meze věcné příslušnosti podle ustanovení § 18 odst. 1 loterijního zákona).

Problematice jsem se ve zprávě věnoval v obecné rovině, byť vycházejí z výhrad obsažených v podnětech a z vyjádření samotného ministerstva.

B - Vyjádření Ministerstva financí

Ministr financí Ing. Miroslav Kalousek se k průběžné zprávě vyjádřil dopisem ze dne 26. srpna 2011, čj. 10/68 311/2011-34.

Nekomentoval moje obecné závěry ani argumentaci, na níž jsem je založil. Vyjádřil se k vytýkaným pochybením ministerstva (viz přehled výše) a odmítl je. Závěrem mě pak seznámil se svým názorem o neexistenci důvodu pro přijímání opatření k nápravě: „*Musím konstatovat, že v minulosti na Ministerstvu financí již došlo k nápravě v právním názoru na posuzování závaznosti obecně závazných vyhlášek vydaných podle § 50 odst. 4 a § 17 odst. 11 loterijního zákona na povolování loterií a jiných podobných her podle § 50 odst. 3 loterijního zákona, a proto nevidím v současné době důvod pro přijímání opatření k nápravě.*“

Názory ministra k jednotlivým pochybením stručně shrnu níže, abych se s nimi mohl vypořádat v následující části tohoto stanoviska. Plný text vyjádření ministra představuje přílohu č. 1 tohoto stanoviska.

[1] K povinnosti aplikovat plně veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona, u nichž to z povahy věci není vyloučeno (zejména pak ustanovení § 17 odst. 4, 6 a 11 a § 18 odst. 3 loterijního zákona)

Podle mínění ministra z pohledu loterijního zákona výraz „**přiměřeně**“ neznamená, že se část první až čtvrtá musí aplikovat doslovně, obdobně (analogicky) nebo úplně. Přiměřeným použitím ministr rozumí možnost „modifikace pro konkrétní případy“. Uvedené části zákona považuje za možný základ pro stanovení podmínek povolení, tedy za jakýsi „**rámec**“. Na podporu tohoto názoru odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu Nejvyššího soudu sp. zn. 7Cz 13/91, ze dne 15. 3. 1999, rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 9Cmo 91/2001, ze dne 29. 10. 2001, a rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32Cdo 3299/2009.

Sděлил pak, že zhruba od druhé poloviny roku 2009 aplikuje ministerstvo ustanovení § 17 odst. 11 a dále přiměřeně aplikuje ustanovení § 17 odst. 8 až 10, § 19 a § 20 loterijního zákona. Z části třetí a čtvrté přiměřeně využívá ustanovení § 21 odst. 1 a § 32 odst. 1 loterijního zákona a také ustanovení § 28, § 29 a § 37 loterijního zákona.

Od ledna 2010 vydává ministerstvo povolení na dobu 3 let, dodatky k základním povolením vydaným dříve však dle mínění ministerstva „odvisejí“ od platnosti základních povolení (běžně tedy až 10 let).

Délku povolení ministr zdůvodňuje poukazem na technickou náročnost (složitost) zařízení a pořizovací náklady provozovatele (investice vynaložené na daná zařízení). Trvá na tom, že co do stanovení doby platnosti povolení (10 let) postupovalo ministerstvo v souladu s právními předpisy.

Uznal, že se **maximální sázka, výhra a hodinová prohra** jiných technických herních zařízení liší od hodnot zakotvených ustanoveními § 17 odst. 4 a 6 loterijního zákona. Upozorňuje na odlišnost tržních podmínek a „**cenových hladin**“ v době přijetí loterijního zákona (zakotvení limitů pro VHP) v roce 1990 a v době, kdy byly na trh uvedeny IVT (2003). Dodává, že jiná technická herní zařízení jsou na vyšší konstrukční či technické úrovni, mají vyšší pořizovací hodnotu, umožňují dálkový přenos dat - přímé napojení na orgány státního dozoru, a tím skýtají vyšší stupeň kontroly. Ministr argumentuje také odlišnou výší jistoty (§ 4b loterijního zákona): 2.000.000,- Kč za provozovatele v případě VHP oproti 50.000.000,- Kč a minimálnímu základnímu kapitálu 100.000.000,- Kč pro případ jiných technických herních zařízení.

Přiměřenost pak ministr ztotožňuje s povinností zakotvení maximální vsazené částky a maximální výhry v jím vydaném povolení, a moji výtku by proto shledával oprávněnou pouze pro případ, že by tyto limity ministerstvo v povolení nezakotvilo.

Ustanovení § 17 odst. 6 loterijního zákona (**maximální hodinová prohra**) ministerstvo v případě jiných technických herních zařízení do povolení nikdy „nezakomponovalo“. S poukazem na nutnost odehrání 100 000 her za účelem objektivního statistického vyhodnocení testování VHP ministr sdělil, že s ohledem

na nemožnost odehrát tento počet her za jednu hodinu představuje jakákoli prohraná částka za hodinu kolísavý a statisticky nevýznamný parametr.

[2] Ke schválení umístění a provozu jiného technického herního zařízení (jeho koncové části) v rozporu s obecně závaznou vyhláškou obce regulující provozování výherních hracích přístrojů

Ministr sdělil, že ministerstvo změnilo svůj dřívější právní názor a od 2. poloviny roku 2009 důsledně aplikovalo ustanovení § 17 odst. 11 loterijního zákona a obecně závazné vyhlášky obcí od té doby (do nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ze dne 14. června 2011) aplikovalo „zprostředkovaně“ - na základě šetření možného narušení veřejného pořádku (§ 4 odst. 2 loterijního zákona). Případné nedodržení metodiky standardně aplikované od 2. poloviny roku 2009 ministerstvo označilo za exces.

Od zmíněného nálezů Ústavního soudu ministerstvo bez dalšího aplikuje obecně závazné vyhlášky obcí.

[3] K nečinnosti ministerstva pro případ, že neruší nebo nemění povolení odporující obecně závazným vyhláškám obcí

Ministr odmítl výtku nečinnosti. Bez dalších podrobností poukázal na jednání s představiteli hlavního města Prahy, města Brna a města Chrastavy. Sdělil, že nyní (po nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10) bude ministerstvo reagovat pouze na výslovná upozornění měst a obcí na rozpor s vyhláškami vydanými podle ustanovení § 50 odst. 4 loterijního zákona.

Poukázal na dva právní instrumenty využitelné ke zrušení vydaných povolení - přezkumné řízení (obecně nevyužitelné s ohledem na lhůty) a zrušení povolení podle ustanovení § 43 loterijního zákona s „taxativně vymezenými důvody pro použití“.

Upozornil na nález Ústavního soudu naznačující, že je na ministerstvu, aby posoudilo možnost aplikace ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona i s ohledem na „určitý průlom do principu právní jistoty“ v kontextu s ostatními ústavně vymezenými principy (ochrana investic, svoboda podnikání).

Tvrdí, že mnohé provozovny či herny, do nichž ministerstvo povolilo IVT a jiná technická herní zařízení, byly původně založeny obcemi v rozporu s ustanovením § 17 odst. 11 loterijního zákona.

Přes informaci o třech řízeních o zrušení povolení odporujících obecně závazným vyhláškám obcí mě ministr neinformoval o výsledku.

[4] K překročení mezí věcné příslušnosti ministerstva při povolení sázkových her provozovaných pomocí VHP ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona

Ministr namítl, že jsem nezmínil konkrétní případ, kdy ministerstvo povolilo provozování VHP, a tím překročilo meze své věcné působnosti.

Obecně poukázalo na to, že při podřazení loterií a her provozovaných prostřednictvím jiných technických herních zařízení vychází z inspekčních zpráv a osvědčení o provozuschopnosti vystavených autorizovanými osobami.

Následně ministr, předjímaje, že jsem měl na mysli například tzv. triplexy (třímístná technická herní zařízení), podal popis technického herního zařízení MAX POWER za účelem vyvrácení mého názoru.

Toto zařízení se dle ministra od VHP liší vzhledem k tomu, že je tvořeno třemi základními částmi: kontrolní jednotka sestávající z řídicí jednotky a komunikačního modulu, tři fyzicky spojená hrací místa ovládaná sázejícími a datový server. Při přerušení komunikace mezi hracím místem a řídicí jednotkou se stává toto hrací místo nefunkční. Celý elektronický systém MAX POWER je funkční pouze v tom případě, kdy jsou ke kontrolní jednotce připojena nejméně dvě hrací místa. V případě, že je připojeno pouze jedno hrací místo, stává se celý elektronický systém nefunkčním a nelze jeho prostřednictvím uskutečňovat sázky. Paralelně umožňuje dva druhy her. Jednak hru, ve které se realizují sázky v rámci jednoho hracího místa, a jednak hru, do níž jsou zapojeny sázky ze všech, v danou chvíli aktivních hracích míst. V inspekční zprávě autorizovaných osob se pak uvádí, že ... „systém MAX POWER splňuje podmínky uvedené v zákoně č. 202/1990 Sb. v § 1 odst. 1, 2 a § 2 písm. i), j) a v § 50 odst. 3“.

C - Závěrečné stanovisko ochránce

Šetřením jsem zjistil rozpor dosavadní běžné rozhodovací praxe Ministerstva financí s loteriijním zákonem a obecně závaznými vyhláškami obcí. Své názory a závěry jsem podrobně odůvodnil v průběžné zprávě o šetření a ministra financí jsem vyzval, aby se k pochybením vyjádřil a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. V případě nesouhlasu s hodnocením a závěry jsem ho požádal, aby se vyrovnal s argumentací podanou ve zprávě.

Vzhledem k tomu, že ministr prakticky odmítl existenci pochybení, tudíž nehodlá provést žádná opatření k nápravě, nezbyvá mi než ve smyslu ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv¹ vydat své závěrečné stanovisko a navrhnout opatření k nápravě.

K vyjádření ministra dodávám, že bohužel ignoruje obsah průběžné zprávy, a to i v rozsahu mé argumentace. Ministr mi tak prakticky předkládá vysvětlení, se kterým jsem se (až na výjimky) ve skutečnosti vypořádal v průběžné zprávě.

Na obecných závěrech, k nimž se ministr nevyjádřil, setrvávám. K bodu 4 dodávám, že Ústavní soud nálezem sp. zn. Pl. ÚS 56/10, ze dne 7. září 2011, dovodil oprávnění obcí regulovat provozování loterií a jiných podobných her na svém

1 ustanovení § 18 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů:

(1) Zjistí-li ochránce šetřením porušení právních předpisů či jiná pochybení (§ 1 odst. 1), vyzve úřad, aby se k jeho zjištění ve lhůtě 30 dnů vyjádřil.

(2) Pokud úřad na výzvu podle odst. 1 sdělí, že provedl nebo provádí opatření k nápravě a ochránce tato opatření shledá dostatečnými, vyzve o tom stěžovatele i úřad. Jinak ochránce po obdržení vyjádření nebo marném uplynutí lhůty sdělí písemně své závěrečné stanovisko úřadu a stěžovateli; součástí tohoto stanoviska je návrh opatření k nápravě.

území již z ústavních záruk práva na územní samosprávu. Potvrdil tak možnost regulace na základě ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích (z čehož plyne, že zmocnění zakotvené ustanovením § 50 odst. 4 loterijního zákona je tedy prakticky nadbytečné).

Následuje rekapitulace argumentů k dosavadním závěrům obsaženým již v průběžné zprávě (je-li to potřebné k vyvrácení tvrzení ministra), vypořádání se s ministrem nově podanou argumentací a závěry k jednotlivým pochybením.

[1] Rozhodnutí, jimiž Ministerstvo financí povolilo a nadále povoluje provozování sázkových her pomocí jiných technických herních zařízení v rozporu s ustanovením § 17 odst. 4 a 6 (maximální sázka na jednu hru, maximální výhra, prohra), § 17 odst. 11 (zákaz provozování v určitých budovách a jejich sousedství) a § 18 odst. 3 loterijního zákona (maximální doba povolení 1 rok), považuji za nezákonná.

Tento závěr vychází z povinnosti ministerstva při rozhodování v režimu ustanovení § 50 odst. 3 loterijního zákona přiměřeně použít ustanovení části první až čtvrté zákona.

Již v průběžné zprávě jsem podrobně objasnil, že povinnost přiměřené aplikace ustanovení právní úpravy rozhodně nelze ztotožnit s libovůlí (úplnou volností v určení, která ustanovení ministerstvo aplikuje, a která nikoliv).

Upozornil jsem na to, že aplikovaná právní úprava reguluje podmínky výkonu státní moci s odkazem na ustanovení článku 2 odst. 3 Ústavy ČR umožňující uplatňovat státní moc jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.

Účel právní úpravy spočívající v regulaci provozování hazardních her jsem zdůraznil také s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu 7Cz 13/91, ze dne 15. března 1991, z něhož jsem (v poznámce pod čarou) výslovně citoval: *„Legislativní termín ‚přiměřeně‘ je nutno chápat jako interpretační pravidlo, jehož obsahem je takový postup při použití obecně závazného právního předpisu, při kterém se na nově upravené právní vztahy aplikují jen některé odpovídající části dosavadní právní úpravy, jež má být přiměřeně použita. Úvaha o míře použitelnosti takové právní úpravy přitom musí vycházet zejména z cíle sledovaného právní úpravou daných právních vztahů, ze způsobu, jakým jsou tyto právní vztahy upraveny, a ze vzájemného srovnání jednotlivých ustanovení obsažených v obecně závazném právním předpisu, jenž má být přiměřeně použit, a způsobem, jakým nová právní úprava vymezuje dané právní vztahy. Teprve na základě takové úvahy lze učinit jednoznačný závěr o přiměřené použitelnosti konkrétních ustanovení obsažených v dosavadní právní úpravě a o tom, u kterých z nich je přiměřené použití vyloučeno.“*

Sázkovou hru podle ustanovení § 2 písm. e) loterijního zákona lze ve skutečnosti provozovat jak pomocí výherního hracího přístroje ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona, tak prostřednictvím jiného technického herního zařízení (k tomu viz část C průběžné zprávy, kapitoly 1 a 2). Principiální odlišnost některých zařízení, jejichž pomocí je hra provozována, pak vesměs spočívá v tom, že namísto kompaktního zařízení (VHP) je hra realizována prostřednictvím nekompaktního nebo jinak odlišného zařízení.

S přihlédnutím k účelu celé právní úpravy (regulace hazardu) a povaze jednání ministerstva (výkonu státní moci) proto ministerstvo mělo aplikovat veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona, u nichž to nebylo z povahy věci vyloučeno.

Obecně uzavírám, že neexistuje (nemůže existovat) žádný rozumný důvod pro odlišný přístup, tedy pro neaplikování veškerých ustanovení druhé části zákona, není-li to z povahy věci nemožné. Každý jiný výklad by z pohledu smyslu a účelu hodnocené právní úpravy vedl k nepřijatelným důsledkům.

Ministr financí tvrdí, že „přiměřeně“ neznamená doslovně, obdobně (analogicky) nebo úplně, a sděluje, že „přiměřená aplikace“ poskytuje ministerstvu možnost „modifikace pro konkrétní případy“. Neobjasnil sice výslovně obecná kritéria, jimiž se ministerstvo řídí v úvahách o míře přiměřené použitelnosti určitých ustanovení, poukázal však na odlišnost VHP od jiných technických zařízení spočívající ve vyšší technické náročnosti (složitosti) zařízení, jejich lepší kontrolovatelnosti orgány státního dozoru (dálkovým přístupem) a vyšších pořizovacích nákladech provozovatele (investicích vynaložených na daná zařízení). Ve vztahu k maximální sázce (výhře, prohře) upozornil na odlišnost tržních podmínek a „cenových hladin“ v době přijetí loterijního zákona - zakotvení limitů maximálních sázek pro VHP v roce 1990 a na odlišnou výši jistoty (2.000.000,- Kč za provozovatele v případě VHP oproti 50.000.000,- Kč a minimálnímu základnímu kapitálu 100.000.000,- Kč pro případ jiných technických herních zařízení).

K této argumentaci ministerstva v návaznosti na své obecné vysvětlení dodávám, že účel loterijního zákona spočívá v regulaci provozování hazardu, tedy ve vymezení podmínek, na nichž vůbec může být tato pro společnost riziková činnost realizována. Podmínky zakotvené ustanovením § 17 odst. 4, 6 a 11 loterijního zákona slouží primárně k předcházení negativním jevům neodmyslitelně spojeným s tímto druhem tvrdého hazardu (VHP), tedy k ochraně hráčů, a jejich okolí (maximální sázka na jednu hru, maximální výhra, prohra), případně k omezení rizika kontaktu „zranitelných“ osob s touto činností (vymezení budov, v nichž vůbec nelze tyto sázkové hry provozovat; jakož i „ochranné zóny“ v jejich sousedství).

Pokud tedy jde o maximální sázku na jednu hru (výhru, hodinovou prohru), považuji argumentaci ministerstva za bezpředmětnou. Aplikovatelnost ustanovení § 17 odst. 4, 6 loterijního zákona s ohledem na jejich účel evidentně nelze poměřovat výhodností (nevýhodností) limitu pro případné provozovatele (jejich investičními náklady či výší jistoty), změnou cenových hladin oproti roku 1990 ani zjednodušením výkonu dohledu.

Ochrana hráčů (jejich okolí) musí být zachována bez ohledu na to, zda se sázková hra provozuje pomocí VHP nebo jiného technického herního zařízení.

Za lichou považuji také argumentaci ministerstva poukazem na cenové hladiny a tržní podmínky v době zakotvení limitů pro VHP (1990) ve srovnání s okamžikem zavedení IVT (2003). Tyto limity se totiž nezměnily ani při novelizaci v roce 1998 (došlo pouze k zakotvení samostatných limitů pro VHP umístěné v hernách). Ministerstvo také nikdy nevyužilo svého zmocnění² zvýšit nejvyšší

² Ustanovení § 50 odst. 1 loterijního zákona:

vsazenou částku na jednu hru a nejvyšší výhru v jedné hře podle § 17 odst. 4 a nejvyšší hodinovou prohru podle § 17 odst. 6 loterijního zákona.

Jen na okraj doplňuji, že i kdyby snad ministerstvo mohlo limity překročit (a to nemohlo), jeho rozhodovací praxí bych musel odmítnout také pro absolutní neudržitelnost schválených limitů. Maximální sázka na jednu hru činí u VHP podle umístění 2,- Kč (pohostinská zařízení a místa se zvláštním provozním režimem), 5,- Kč (herny) nebo 50,- Kč (kasina). Standard CLS s IVT vydaný ministerstvem stanoví maximální sázku na jednu hru 1.000,- Kč!

O povinnosti aplikovat ustanovení § 17 odst. 11 loterijního zákona již nyní, předpokládám, není sporu, na rozdíl od procesu zjednání nápravy v podobě změny či zrušení dřívějších nezákonných rozhodnutí ministerstva.

Zdůvodňuje-li ministerstvo **dobu platnosti povolení** k provozování sázkových her pomocí jiných technických herních zařízení složitostí těchto zařízení a výší pořizovacích nákladů, nerozumím tomu, jak by tyto parametry mohly reálně prakticky souviset s dobou platnosti povolení. Rovněž mi není zřejmé, proč by po změně povolovací praxe (3 roky oproti dřívější neomezené době nebo 10 rokům) musela být doba povolení vztahující se k umístění koncových zařízení (IVT) pevně spojena s dobou platnosti „základního“ povolení provozování sázkových her pomocí CLS s IVT.

Opakuji proto, že z pohledu účelu právní úpravy nesejde na tom, je-li sázková hra provozována pomocí VHP nebo jiného technického zařízení. Povolení k provozování VHP se vydává nejdéle na dobu jednoho kalendářního roku (§ 18 odst. 3 loterijního zákona)³ a uplatňuje se i na VHP umístěné v kasinu. Pokud sázkové hry provozované prostřednictvím VHP představují pro společnost prakticky nejrizikovější formu hazardu, tím spíše to platí o ministerstvem povolených sázkových hrách provozovaných pomocí jiných technických herních zařízení.

Rozhodnutí, jimiž ministerstvo povolilo a nadále povoluje provozování sázkových her pomocí jiných technických herních zařízení s dobou platnosti překračující jeden rok (§ 18 odst. 3 loterijního zákona), tedy považují za nezákonná.

K tomu z praktického pohledu dodávám, že kdyby ministerstvo respektovalo maximální délku platnosti povolení (1 rok), nemuselo by nyní bránit nápravě svých pochybení v podobě nerespektování ostatních ustanovení loterijního zákona, a zejména obecně závazných vyhlášek obcí, poukazem na zásah do právní jistoty provozovatelů, a nemuselo by se obávat ani pozdější realizace oprávnění obcí regulovat hazard na vlastním území.

Závěrem odmítám tvrzení ministra, že by pochybení ministerstva mohlo spočívat pouze v případném nezakotvení bližších podmínek v rozhodnutí. Takovým jednáním by se ministerstvo dopustilo jiného (dalšího) pochybení. Povinnost přiměřeně aplikovat první až čtvrtou část loterijního zákona (viz druhou větu

„Ministerstvo může právním předpisem zvýšit nejvyšší vsazenou částku na jednu hru a nejvyšší výhru v jedné hře podle § 17 odst. 4, nejvyšší hodinovou prohru podle § 17 odst. 6 a upravit náležitosti známky uvedené v § 18 odst. 6.“

³ „Povolení se vydává nejdéle na dobu jednoho kalendářního roku.“

ustanovení § 50 odst. 3 loterijního zákona) totiž nelze ztotožnit s povinností podrobně stanovit podmínky v povolení (viz první větu uvedeného ustanovení).

[2] Rozhodnutí, jimiž Ministerstvo financí schválilo umístění a provoz jiného technického herního zařízení (jeho koncové části) v rozporu s tehdy účinnou obecně závaznou vyhláškou obce, považuji za nezákonná.

Není pochyb o nezákonnosti rozhodovací praxe ministerstva ignorující obecně závazné vyhlášky obcí (prakticky do 2. poloviny roku 2009).

V průběžné zprávě jsem však s odůvodněním odmítl rovněž praxi ministerstva uplatňovanou od 2. poloviny roku 2009, neboť nespočívala v bezpodmínečném respektování obecně závazných vyhlášek obcí.

Namísto toho ministerstvo při rozhodování o žádostech o schválení umístění jiného technického herního zařízení v místech zapovězených obecně závaznou vyhláškou „nutilo“ obce prokazovat příčinnou souvislost mezi porušováním veřejného pořádku a provozováním jiného technického herního zařízení na takovém místě.

V případech, kdy požadované umístění zařízení nekolidovalo s obecně závaznou vyhláškou, pak ministerstvo zřejmě riziko narušení veřejného pořádku nezkoumalo vůbec!

Ministr k tomu žádné nové vysvětlení nepodal, proto s odkazem na argumentaci podanou v průběžné zprávě trvám na nezákonnosti veškerých rozhodnutí, jimiž ministerstvo v minulosti (a to i před nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ze dne 14. června 2011) povolilo umístění a provoz jiného technického herního zařízení (jeho koncové části) v rozporu s obecně závaznou vyhláškou obce regulující provozování výherních hracích přístrojů.

V takovém případě bylo a je povinností ministerstva toto pochybení (nezákonnost vlastního rozhodnutí) napravit z moci úřední, jakmile se o rozporu dozví. Ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona⁴ ukládá orgánu, který loterii nebo jinou podobnou hru povolil, zrušit povolení také tehdy, pokud nastanou nebo dodatečně vyjdou najevo okolnosti, pro které by nebylo možné loterii nebo jinou podobnou hru povolit.

Lze-li takto povolení zrušit i pro případ pozdějšího vzniku překážek řádně povoleného provozování výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení, tím spíše je třeba (částečně) zrušit povolení, které nemělo být vydáno z důvodu překážek existujících již v okamžiku vydání povolení. K tomu viz také následující kapitolu 3.

Chce-li snad ministerstvo argumentovat nedostatkem informací o riziku rozporu vlastních rozhodnutí s obecně závaznými vyhláškami obcí, sdělují, že disponují dokumentací, z níž plyne, že ministerstvo obecně závazné vyhlášky ignorovalo zcela záměrně - na případné výhrady obcí reagovalo sdělením,

⁴ „Orgán, který loterii nebo jinou podobnou hru povolil, zruší povolení, jestliže nastanou nebo dodatečně vyjdou najevo okolnosti, pro které by nebylo možné loterii nebo jinou podobnou hru povolit, nebo se ukáže dodatečně, že údaje, na jejichž podkladě bylo povolení vydáno, jsou klamné.“

že při rozhodování v režimu ustanovení § 50 odst. 3 loterijního zákona není obecně závaznými vyhláškami obcí vázáno.⁵

Pro případ tvrzení o nemožnosti zjistit existenci obecně závazné vyhlášky a její obsah odkazují na zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů). Tuto poznámku činím také se znalostí obsahu formulářových výzev ministerstva ze dne 21. července 2011 adresovaných obcím.

Výslovně pak upozorňuji na postup města Bohumína, jež ve výsledku napadlo správní žalobou 43 rozhodnutí Ministerstva financí. Pokud jsem informován, ministerstvo dosud město Bohumín neuspokojilo.

[3] Ministerstvo setrvává v nečinnosti tím, že v případech zjištění pozdějšího rozporu vydaných povolení s obecně závaznými vyhláškami obcí nezahájilo řízení podle ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona.

Ministr odmítl výtku nečinnosti. Sdělil současně, že ministerstvo bude „vzhledem ke svým kapacitním možnostem“ reagovat pouze na výslovná upozornění měst a obcí na rozpor s vyhláškami vydanými podle ustanovení § 50 odst. 4 loterijního zákona. Přestože připustil, že již některá města dříve vznesla požadavky na zrušení vydaných povolení, nepodal mi žádnou informaci o výsledku jednání s jejich představiteli.

Upozornil pak na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ze dne 14. června 2011, naznačující, že je na ministerstvu, aby posoudilo možnost aplikace ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona i s o hledem na „určitý průlom do principu právní jistoty“ v kontextu s ostatními ústavně vymezenými principy (ochrana investic, svoboda podnikání).

Sám jsem pak zjistil,⁶ že ministerstvo **podmiňuje zrušení povolení k provozování sázkových her prostřednictvím jiných technických herních zařízení, která v rozsahu umístění těchto zařízení odporují obecně závazné vyhlášce obce nebo ustanovení § 17 odst. 11 loterijního zákona:**

- A relevantní ústavněprávní argumentací obcí (požadavek „relevantně prokázat, že veřejný zájem převyší ústavně vymezené principy“),
- B dokladem o narušování veřejného pořádku v příčinné souvislosti s provozováním loterií a jiných podobných her na dotčené adrese („včetně protokolů Policie ČR“), či nedodržování podmínek pro řádné provozování („například protokoly Policie ČR o účasti hráčů mladších 18 let apod.“),

⁵ Viz např. standardní obsah rozhodnutí ministra financí opakovaně zamítajícího rozklady města Bohumína podané proti rozhodnutím ministerstva, rozhodnutí ministra financí čj. 34/57911/2010, ze dne 30. června 2010, a usnesení Ministerstva financí čj. 34/41543/2010, ze dne 4. května 2010 (Františkovy Lázně), sdělení ministra financí ke stížnosti starosty města Chrástavy čj. 34/79705/2009, ze dne 29. října 2009, a další.

⁶ Odpověď ministerstva Magistrátu statutárního města Brna ze dne 15. srpna 2011; informace zprostředkované Svazem měst a obcí - viz: <http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/financovani-obci/regulace-hazardu-po-rozhodnuti-ustavniho-soudu-povolovani-versus-ruseni.aspx>; vystoupení Ing. Karla Korynty, ředitele odboru Ministerstva financí Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriem, a paní Mariky Karpf na poradě odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra dne 6. září 2009.

- C dokladem o tom, že na konkrétním místě obec v rozporu s ustanovením § 17 odst. 11 loterijního zákona v minulosti nepovolila provozování klasického VHP a
- D neexistencí odkazu na ustanovení § 17 odst. 1 v obecně závazné vyhlášce obce.

Jak dále vysvětlím, **tento přístup nemá zákonnou oporu, a ministerstvo tak nadále nedůvodně setrvává v nečinnosti.**

ad A Přestože Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ze dne 14. června 2011, poukázal na nutnost respektovat při rušení povolení „další ústavně vymezené principy“, jedním dechem upozornil na ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona. Ze samotné existence tohoto ustanovení Ústavní soud dovodil, že si provozovatelé museli být vědomi skutečnosti, že *„mohou být v podstatě kdykoliv, nastanou-li v průběhu platnosti povolení okolnosti vylučující provoz těchto zařízení, tohoto povolení zbavení“*.

K tomu dodávám, že s provozováním sázkových her prostřednictvím VHP, a tím spíše stávajících jiných technických herních zařízení, je spojeno riziko vzniku patologického hráčství, tedy prakticky negativní důsledky nejen pro samotné hráče, nýbrž i jejich okolí. **Takové riziko zásahu do práva na život,⁷ lidskou důstojnost a ochranu rodinného života,⁸ práva vlastnit majetek a zákazu jeho zneužití,⁹ ochrany zdraví,¹⁰ ochrany rodiny a zvláštní ochrany mladistvých¹¹ by tedy samo o sobě mělo převážet nad právem provozovatelů na svobodné podnikání.** Tato úvaha se může dotknout dokonce již samotné stávající právní úpravy.

Rozhodnutí ministerstva, která již v okamžiku vydání odporovala obecně závazné vyhlášce obce nebo ustanovení § 17 odst. 11 loterijního zákona (v rozsahu umístění technického herního zařízení) považuji za nezákonná pro porušení povinnosti ministerstva přiměřeně aplikovat první až čtvrtou část loterijního zákona (což prakticky znamená povinnost plně aplikovat veškerá ustanovení druhé části, není-li to z povahy věci vyloučeno), jakož i povinnost respektovat obecně závazné vyhlášky obcí regulující provozování VHP (není podstatné, zda v širším nebo užším smyslu). **V tomto smyslu o zásahu do právní jistoty provozovatelů rovněž nelze uvažovat, neboť si museli být vědomi také samotné striktní právní úpravy provozování VHP (včetně**

⁷ Čl. 6 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (LZPS): „Každý má právo na život. Lidský život je hoděn ochrany již před narozením.“

⁸ Čl. 10 odst. 1 a 2 LZPS:

„(1) Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.

(2) Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.“

⁹ Čl. 11 odst. 1 a 3 LZPS:

„(1) Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje. ...

(3) Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.“

¹⁰ Čl. 31 LZPS:

Každý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.

¹¹ Čl. 32 odst. 1 LZPS:

„Rodičovství a rodina jsou pod ochranou zákona. Zvláštní ochrana dětí a mladistvých je zaručena.“

obecně závazných vyhlášek obcí). Lze-li nadto povolení zrušit i pro případ pozdějšího vzniku překážek provozování VHP a jiných technických herních zařízení (§ 43 odst. 1 loterijního zákona), tím spíše je třeba zrušit povolení, které nemělo být vydáno z důvodu překážek existujících již v okamžiku vydání povolení.

ad B **Skutečnosti uvedené pod písmenem B představují samy o sobě (bez ohledu na rozpor se zákonem nebo obecně závaznou vyhláškou obce) důvod ke zrušení povolení.** Mohou samozřejmě i podpořit nezbytnost zrušení povolení. Již samotný rozpor povolení se zákonem nebo obecně závaznou vyhláškou však představuje dostatečný důvod zrušení povolení.

Současně upozorňuji na skutečnost, že ministerstvo žádá doklad o praktických dopadech provozování THZ nebo porušování podmínek pro jejich řádné provozování na obcích, přestože by již na základě samotného upozornění na takové skutečnosti mělo samo jednat (obce totiž v těchto případech nejsou v postavení orgánu státního dozoru, na rozdíl od samotného ministerstva a finančních úřadů).

ad C **Případné dřívější povolení obce k provozování VHP v rozporu s ustanovením § 17 odst. 11 loterijního zákona nemá žádný vliv na nezákonnost pozdějšího rozhodnutí ministerstva,** které na tomtéž místě povolilo provozování jiných technických herních zařízení.

ad D **Obecně závazné vyhlášky obcí regulující provozování VHP dopadají na povolování provozování jiných technických herních zařízení bez ohledu na to, zda obecně závazná vyhláška odkazuje výslovně na ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona.**

Svůj názor podporuji také závěry Ústavního soudu prezentovanými v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 56/10, ze dne 7. září 2011. Ústavní soud potvrdil následující povinnost ministerstva: „jakmile Ministerstvo financí zjistí kolizi vydaných povolení s obsahem obecně závazných vyhlášek, je povinno ze zákona zahájit řízení o přezkumu těchto povolení a postupovat v intencích § 43 odst. 1 loterijního zákona. ... Pokud tak Ministerstvo financí nepostupuje, je to naopak ono, kdo zasahuje do ústavního práva na územní samosprávu obcí. Ústavní soud proto předesílá, že v takovém případě by mohl přikročit nejen k individuální ochraně dotčených obcí například v řízeních o komunálních ústavních stížnostech, ale jak již shora uvedeno, též by musel vážít, zda je samotné rozdělení pravomocí mezi stát a územní samosprávu v této oblasti, resp. svěřením rozhodování o povolení umístit provozovnu loterie či jiné hry na území obce Ministerstvu financí, ústavně konformní z pohledu zaručeného práva na územní samosprávu.“

[4] Ministerstvo překročilo (překračuje) meze své věcné příslušnosti podle ustanovení § 18 odst. 1 loterijního zákona povolením (povolováním) sázkových her provozovaných pomocí vícemístných výherních hracích přístrojů ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona, za něž považují zejména elektromechanickou ruletu, elektromechanické kostky a triplexy.

V průběžné zprávě jsem, co do povahy jednotlivých jiných technických herních zařízení, věnoval zvláštní pozornost zejména centrálnímu loterijnímu systému

s interaktivními videoloterijními terminály (viz část D, kapitolu 2.1) elektromechanické rulety a kostkám (viz kapitolu 2.2) a také obecně ostatním technickým herním zařízením (viz kapitolu 2.3). Výslovně jsem vyjádřil přesvědčení o tom, že elektromechanická ruleta a elektromechanické kostky v podobě kompaktních zařízení představují vícemístné výherní hrací přístroje. Tento názor jsem v uvedené části zprávy zdůvodnil, proto na ni plně odkazuji. Z ostatních jiných technických herních zařízení jsem za vícemístný výherní hrací přístroj označil takzvaný triplex - třímístné technické herní zařízení. Názor na povahu uvedených zařízení je také součástí obecného závěru průběžné zprávy č. 3.

Pokud **ministr** tvrdí, že jsem nezmínil konkrétní případ, proto se k věci nemůže vyjádřit, odkazuji na výše zmíněné části průběžné zprávy o šetření.

Ministr také tvrdí, že při podřazení loterií a her provozovaných prostřednictvím jiných technických herních zařízení vychází ministerstvo z inspekčních zpráv a osvědčení o provozuschopnosti vystavených **autorizovanými osobami**. K tomu sděluji, že úkol těchto subjektů jistě spočívá v posouzení, zda hodnocený přístroj odpovídá deklarovaným (případně přímo zákonem zakotveným) konkrétním technickým parametrům. Ministerstvo se však takto rozhodně nemůže zprostit vlastní povinnosti posouzení, nakořik jde (nejde) o zařízení podle ustanovení § 2 písm. e) a § 17 odst. 1 loterijního zákona.

Krom toho musím ministrem citovaný text inspekční zprávy, že ... „*systém MAX POWER splňuje podmínky uvedené v zákoně č. 202/1990 Sb. v § 1 odst. 1, 2 a § 2 písm. i), j) a v § 50 odst. 3*“, označit za nic neříkající a zavádějící. Které podmínky ustanovení § 50 odst. 3 loterijního zákona přístroj splňuje? Nemožnost podřazení přístroje neprovozovaného v kasinu pod ustanovení § 2 písm. i) loterijního zákona je zřejmá. K tomu nadto dodávám, že na výherní hrací přístroje podle ustanovení § 2 písm. e) dopadá druhá část loterijního zákona i pro případ, že jsou provozovány v kasinu. K povaze ustanovení § 2 písm. j) loterijního zákona a jeho vztahu k ostatním ustanovením § 2 jsem se podrobně vyjádřil v průběžné zprávě (viz část D, kapitola 1, poslední čtyři odstavce).

Dále ministr podal konkrétní argumentaci k vyvrácení možné úvahy o tom, že tzv. triplex představuje vícemístný výherní hrací přístroj.

K tomu sděluji, že žádné z tvrzení ministerstva stran fungování triplexu MAX POWER¹² není způsobilé vyvrátit, že je ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona kompaktním, funkčně nedělitelným a programově řízeným technickým zařízením s programovým vybavením umožňujícím současnou hru na více hracích místech, a to vždy za podmínky ovládnání určeného pouze pro jednoho hráče, pokud jde o jednotlivé hrací místo.

K argumentaci dvěma druhy her sděluji, že ministrem zmiňovaná hra, do níž jsou zapojeny sázky ze všech v danou chvíli aktivních hracích míst, není

¹² „... je tvořeno třemi základními částmi: kontrolní jednotka sestávající z řídicí jednotky a komunikačního modulu, tři fyzicky spojená hrací místa ovládaná sázejícími a datový server. Při přerušení komunikace mezi hracím místem a řídicí jednotkou se stává toto hrací místo nefunkční. Celý elektronický systém MAX POWER je funkční pouze v tom případě, kdy jsou ke kontrolní jednotce připojena nejméně dvě hrací místa. V případě, že je připojeno pouze jedno hrací místo, stává se celý elektronický systém nefunkčním a nelze jeho prostřednictvím uskutečňovat sázky.“ Paralelně umožňuje dva druhy her. Jednak hru, ve které se realizují sázky v rámci jednoho hracího místa, a jednak hru, do níž jsou zapojeny sázky ze všech, v danou chvíli aktivních hracích míst.

prakticky ničím jiným než kumulovanou výhrou (jackpotem). S poukazem na ustanovení § 17 odst. 7 loterijního zákona¹³ konstatuji, že takovéto „propojení“ herních míst (bez ohledu na jeho technické provedení - zde prakticky součást kompaktního zařízení) nemůže ovlivnit povahu samotného vícemístného technického herního zařízení - triplexu.

Trvám tedy na tom, že ministerstvo překročilo (překračuje) meze své věcné příslušnosti podle ustanovení § 18 odst. 1 loterijního zákona povolením (povolováním) sázkových her provozovaných pomocí vícemístných výherních hracích přístrojů ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona, za něž považuji zejména elektromechanickou ruletu, elektromechanické kostky a triplexy.

Rozhodnutí ministerstva v těchto případech rovněž trpí zjevnou nezákonností s ohledem na nedodržení podmínek druhé části loterijního zákona (zejména maximální sázka na jednu hru, výhra, hodinová prohra, umístění, platnost povolení).

D - Závěrečné stanovisko - návrh opatření k nápravě

S ohledem na shora uvedené trvám na závěrech, k nimž jsem dospěl již v průběžné zprávě o šetření (viz část A tohoto stanoviska). Nesouhlasím proto s názorem ministra financí, že není důvodu k přijímání opatření k nápravě.

Podle ustanovení § 18 odst. 2 a § 19 písm. a) a b) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, vydávám proto ve věci závěrečné stanovisko a navrhuji opatření k nápravě:

[1] Rozhodnutí, jimiž Ministerstvo financí povolilo a nadále povoluje provozování sázkových her pomocí jiných technických herních zařízení v rozporu s ustanovením § 17 odst. 4 a 6 (maximální sázka na jednu hru, maximální výhra, prohra), § 17 odst. 11 (zákaz provozování v určitých budovách a jejich sousedství) a § 18 odst. 3 loterijního zákona (maximální doba povolení 1 rok), považuji za nezákonná.

Opatření k nápravě:

Ministerstvo v režimu ustanovení § 43 odst. 5 písm. b) loterijního zákona¹⁴ změní vydaná povolení tak, aby odpovídala ustanovení § 17 odst. 4 a 6 (maximální sázka na jednu hru, maximální výhra, hodinová prohra), § 17 odst. 11 (zákaz provozování v určitých budovách a jejich sousedství) a § 18 odst. 3 loterijního zákona (maximální doba povolení).

¹³ „Výherní hrací přístroje na české koruny umístěné v hernách a kasinech mohou být propojeny se zařízením, které umožňuje kumulovanou výhru (jackpot), na niž se nevztahuje odst. 4. Nejvyšší kumulovaná výhra v hernách činí 10.000,- Kč a v kasinech 100.000,- Kč.“

¹⁴ „Orgán, který loterii nebo jinou podobnou hru povolil, může:

b) již vydané povolení doplnit nebo změnit, vyžaduje-li to řádné provozování loterie nebo jiné podobné hry nebo veřejný zájem.“

V další rozhodovací praxi bude ministerstvo aplikovat veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona, u nichž to není z povahy věci vyloučeno, a obecně závazné vyhlášky obcí.

- [2] Rozhodnutí, jimiž Ministerstvo financí schválilo umístění a provoz jiného technického herního zařízení v rozporu s tehdy účinnou obecně závaznou vyhláškou obce, považuji za nezákonná.

Opatření k nápravě:

Ministerstvo v režimu ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona neprodleně (částečně) zruší vydaná povolení v rozsahu, v němž schválené umístění jiného technického herního zařízení (koncové části zařízení) v okamžiku vydání povolení odporovalo obecně závazné vyhlášce obce. Podkladem necht' mu jsou krom vlastních zjištění veškeré v minulosti obdržené výhrady obcí k jeho rozhodovací praxi v těchto věcech.

- [3] Ministerstvo setrvává v nečinnosti tím, že v případech zjištění pozdějšího rozporu vydaných povolení s obecně závaznými vyhláškami obcí nezahájilo řízení podle ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona. Ministerstvo zahájení těchto řízení neoprávněně podmiňuje relevantní ústavněprávní argumentací obcí, dokladem o narušování veřejného pořádku v příčinné souvislosti s provozováním loterií a jiných podobných her na dotčené adrese, či nedodržování podmínek pro řádné provozování, dokladem o tom, že na konkrétním místě obec v rozporu s ustanovením § 17 odst. 11 loterijního zákona v minulosti nepovolila provozování VHP a neexistencí odkazu na ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona v obecně závazné vyhlášce obce.

Opatření k nápravě:

V případech upozornění na možný rozpor povolení s později účinnou obecně závaznou vyhláškou obce (co do schváleného umístění jiného technického herního zařízení) ministerstvo bez dalšího zahájí řízení ve smyslu ustanovení v režimu ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona. V rámci tohoto řízení samo (aniž si bude vynucovat ústavněprávní argumentaci obcí) posoudí a zváží zachování ústavně vymezených principů. Bude při tom respektovat nálezy Ústavního soudu důrazně upozorňující na vědomí provozovatelů zařízení, že s ohledem na ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona mohou být povolení v podstatě kdykoliv zbaveni i tehdy, nastanou-li v době platnosti povolení dodatečně okolnosti překážející povolení takové hry.

- [4] Ministerstvo překročilo (překračuje) meze své věcné příslušnosti podle ustanovení § 18 odst. 1 loterijního zákona povolením (povolováním) sázkových her provozovaných pomocí vícemístných výherních hracích přístrojů ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona, za něž považuji zejména elektromechanickou ruletu, elektromechanické kostky a triplexy. Rozhodnutí ministerstva v těchto případech rovněž trpí zjevnou nezákonností s ohledem na nedodržení podmínek druhé části loterijního zákona (zejména maximální sázka na jednu hru, výhra, hodinová prohra, umístění, platnost povolení).

Opatření k nápravě:

Ministerstvo v režimu ustanovení § 43 odst. 5 písm. b) loterijního zákona změnilo vydaná povolení tak, aby odpovídala ustanovení § 17 odst. 4 a 6 (maximální sázka na jednu hru, maximální výhra, hodinová prohra), § 17 odst. 11 (zákaz provozování v určitých budovách a jejich sousedství) a § 18 odst. 3 loterijního zákona (maximální doba povolení). Jinak tato rozhodnutí zruší pro nesplnění podmínky zakotvené ustanovením § 19 odst. 2 písm. c) ve spojení s ustanovením § 19 odst. 3 písm. c) loterijního zákona.¹⁵

Ministerstvo bude nadále respektovat ustanovení § 18 odst. 1 loterijního zákona - případné žádosti o povolení postoupí k tomu příslušnému správnímu orgánu.

Ministra financí ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, vyzývám, aby mi do 30 dnů od doručení závěrečného stanoviska sdělil, která opatření k nápravě provedl (provede).

Závěrečné stanovisko obdrží Ministerstvo financí, OBČANÉ PROTI ZÁVISLOSTEM, o. s., města Chrastava, Františkovy Lázně, Bohumín a Hrádek nad Nisou, městská část Praha 2 a občanské sdružení Brnění.

JUDr. Pavel V a r v a ř o v s k ý v. r.
veřejný ochránce práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

Příloha

Vyjádření ministra financí k průběžné zprávě o šetření

¹⁵ ustanovení § 19 odst. 2 a 3 loterijního zákona:

„(2) Povolení k provozování výherního hracího přístroje se vydá, jestliže

a) žádost o povolení obsahuje veškeré náležitosti stanovené tímto zákonem a žadatel splnil podmínky tímto zákonem stanovené,

b) žadatel prokáže zajištění odborného servisu,

c) podle osvědčení pověřené autorizované osoby je výherní hrací přístroj provozuschopný.

(3) Osvědčením podle odst. 2 písm. c) se potvrzuje, že:

a) od data výroby výherního hracího přístroje neuplynulo pět let,

b) do výherního hracího přístroje je zabudován systém nejméně dvojí kontroly vložených a vyplacených finančních prostředků, přičemž počítadla musí být minimálně šestimístná,

c) výherní hrací přístroj odpovídá svým technickým provedením § 17 odst. 3 až 6.“